

PROTOKOL O NAHLÍŽENÍ DO SPISU

Třetí osoba nahlížející do spisu spis. zn. 2008/324/bur/ČTV, na základě usnesení Rady, vydaném na 15. zasedání pod bodem 22, kterým bylo vyhověno žádosti o nahlédnutí:

JUDr. Josef Kunášek

Za Úřad Rady pro rozhlasové a televizní vysílání: Mgr. Lenka Burešová

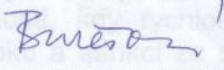
Dne 1. října 2008 nahlížel JUDr. Josef Kunášek, číslo OP 111 525 172, do spisu sp. zn. 2008/324/bur/ČTV.

Byla pořízena kopie:

- Analýza pořadu Reportéři ČT, odvysílaného dne 14. května 2007 ve 21.30 hodin na programu ČT1

V Praze dne 1. října 2008

.....
nahližející

.....
za Úřad RRTV

Analýza pořadu – spis. zn.: 2008/324/bur/CTV

Pořad: Reportéři ČT

Provozovatel: Česká televize

Program: ČT1

Den a hodina odvysílání: 14. května 2007, 21.30 hod.

Předmět analýzy: komplexní posouzení pořadu z hlediska dodržení všech ustanovení zákona č. 231/2001 Sb.

Sledovanost pořadu: údaje o sledovanosti pořadu nejsou dosažitelné z volně přístupných zdrojů

Charakteristika pořadu na stránkách provozovatele:

Reportéři ČT o sobě: Jedná se o aktuální publicistický magazín. Kauzy, příběhy a rozhovory. Připravil Marek Wollner.

Tým reportérů České televize Vám přináší politické, ekonomické i společenské kauzy, hledá zajímavé lidské příběhy a natáčí unikátní rozhovory. Investigativní reportáže z domova i ze zahraničí komentují jejich aktéři či významné osobnosti přímo ve studiu. S redakcí spolupracuje řada renomovaných českých i zahraničních novinářů. Pořadem provází Marek Wollner.

Obsah analyzované epizody (doslovný přepis celé reportáže uveden v příloze):

Inkriminovaná reportáž se zabývá především osobností advokáta a rozhodce Josefa Kunáška. Kauza Diag Human je zmíněna, avšak jen zběžně.

J. Kunášek je představován jako rozhodce nepříliš důvěryhodný. Dokáže prý rozhodnout i 800 případů měsíčně; při takovém množství však prý zbývá při normální pracovní době necelých 15 minut na případ – sídlem jeho advokátní kanceláře je přitom dle údajů redakce unimobuňka na okraji Prahy.

Podle tvůrců pořadu v ČR narůstá počet firem, které do svých smluv doplňují tzv. rozhodčí doložku, což znamená, že záležitost nebude v případě sporu rozhodovat soud, ale zvolený rozhodce. Proti rozhodnutí takového rozhodce prý není odvolání, neboť rozhodčí nález, pokud splňuje všechny zákonné podmínky, je nezrušitelný; soud ho nemůže přezkoumat. Jde tak prý vlastně o jakýsi kompromis se spravedlností, kdy rychlost rozhodnutí je nadřazena soudní ochraně. V případě příliš vysokých úroků a sankcí ze strany firmy vůči klientovi by totiž soud mohl smlouvu označit za neplatnou pro zjevný rozpor s dobrými mravy, kdežto případný rozhodce může firmě její nároky i v takovém případě přiznat.

Jako nepříliš důvěryhodná je představována i pardubická firma Profireal a. s., specializují se na poskytování půjček občanům, která si jako svého hlavního rozhodce zvolila právě advokáta Josefa Kunáška, na jehož profesní činnost (i osobnost) je – jak již bylo řečeno – zaměřena celá reportáž. Tento advokát podle svých vlastních slov, zachycených při hovoru na skrytou kameru, rozhodl pro Profireal a. s. asi 8 000 případů. Dle Kunáškovy manželky užíval J. Kunášek program, poskytnutý Profirealem a. s., který umožňoval propojit proměnné – částky, adresu, jméno – a následně vygeneroval výsledek, který J. Kunášek ani nečetl, jen podepsal. J. Kunáškově se rovněž měly ztratit spisy, přičemž reportáž upozorňuje též na skutečnost, že J. Kunášek nechával v kanceláři přespávat různé potřebné lidi.

Délka analyzované reportáže byla 8:58 min.

Kdo v reportáži vypovídal:

Marek Pokorný, redaktor
Josef Kunášek, advokát a rozhodce
Milan Káňa, mluvčí Profirealu
Václav Sládek, advokát
Vojtěch Trapl, člen představenstva Rozhodčího soudu při hospodářské a agrární komoře
Jiří Pospíšil, ministr spravedlnosti /ODS/
Alice Kunášková, manželka Josefa Kunáška
Pepa, údajně bezdomovec
telefonicky dva údajní klienti Profirealu (anonymně)

Popis scén sporných z hlediska zákona o vysílání:

Stěžovatel, jímž je v tomto případě advokát a rozhodce J. Kunášek, uvádí ve svém podání rozsáhlý výčet pochybení, jež se v inkriminované reportáži měla objevit. Porušeny podle něj měly být dvě ustanovení, a sice § 31 odst. 2 zákona č. 231/2001 Sb., který ukládá poskytovat objektivní a vyvážené informace, nezbytné pro svobodné vytváření názorů, a § 32 odst. 1 písm. g) téhož zákona, který zakazuje zařazovat do vysílání od 6.00 do 22.00 hodin pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých.

Jako nejpodstatnější pochybení reportáže se J. Kunáškoví jeví údajné tvrzení, že kdyby o věci rozhodoval soud, postupoval by opačně než J. Kunášek, tj. rozhodl by v neprospěch Profirealu, a. s.; tímto tvrzením mělo dojít ke snížení autority rozhodců. Rovněž je prý divákům podsouváno, že J. Kunášek může být jakožto rozhodce zkorumpován. Reportáž jako celek je měla profesně velmi poškodit a zapříčinit jeho nervové zhroucení.

Správní řízení bylo nakonec zahájeno pro možné porušení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., neboť odvysíláním pořadu Reportéři, resp. reportáže o arbitráži v kauze Diag Human, dne 14. května 2007 od 21:30 hodin na programu ČT1, se provozovatel mohl dopustit porušení povinnosti zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivní a vyváženosti.

(Posouzení těch prvků reportáže, jež se týkají etiky, tj. novinářského etického kodexu apod. není v pravomoci Rady pro rozhlasové a televizní vysílání. Zákon č. 231/2001 neumožňuje postihovat užití skryté kamery, ani případný eticky sporný postup novináře. Z tohoto důvodu nejsou některé body stížnosti relevantní a nebudeme se zde jimi podrobněji zabývat.)

Informace, které zazněly o J. Kunáškoví a jeho údajných praktikách:

1) J. Kunášek dokáže rozhodnout i 800 případů měsíčně, přičemž jeho rozsudek je zpravidla pravomocný do měsíce; při takovém množství však prý zbývá při normální pracovní době necelých 15 minut na případ – sídlem jeho advokátní kanceláře je přitom dle údajů redakce unimobuňka na okraji Prahy. (V kontrastu vůči výše uvedenému Vojtěch Trapl, člen představenstva Rozhodčího soudu při hospodářské a agrární komoře, na kameru říká, že tento soud má na listině rozhodců 275 právníků, kteří za celý rok rozhodli 270 případů.)

J. Kunášek se v hovoru zaznamenaném na skrytou kameru vyjádřil takto:

Josef KUNÁŠEK, advokát, rozhodce: *Víš, do prdele, na tyhle ty věci není třeba co studovat. Já jsem specialista, já se na to dívám a vím, jak to vypadá, no, chápete to?*

Na běžnou kameru J. Kunášek reportérovi sdělil, že měl k dispozici tým lidí – pět advokátů – koho, však neupřesnil:

Marek POKORNÝ, redaktor: A chci se pak ještě zeptat, jak je vlastně možný opravdu udělat těch osm set případů měsíčně? Nebo ...

Josef KUNÁŠEK, advokát, rozhodce: Protože na to máte tým lidí.

Marek POKORNÝ, redaktor: Ano.

Josef KUNÁŠEK, advokát, rozhodce: Pět advokátů ...

Marek POKORNÝ, redaktor: Ale vy jste sám advokát, vy nemáte nikoho jiného jako advokáta.

Josef KUNÁŠEK, advokát, rozhodce: Já zaměstnávám advokáty, ne.

Marek POKORNÝ, redaktor: A kdo jsou ti další advokáti?

Josef KUNÁŠEK, advokát, rozhodce: No, to je moje starost.

J. Kunášek tedy prokazatelně dostal možnost se k tvrzení reportáže vyjádřit. Svou reakcí „protože na to máte tým lidí“ na otázku, jak je možné vyřídit osm set případů měsíčně, toto tvrzení redaktora víceméně potvrzuje, neboť ho nevyvrací, ale vysvětluje. Domníváme se proto, že v tomto bodě k porušení zákona nedošlo, neboť stěžovatel dostal možnost tvrzení reportéra popřít, což neučinil.

Co se týče údajů, že J. Kunášek vede svou advokátní kancelář v nevyhovujících prostorách unimobuňky na okraji Prahy, J. Kunášek ve své stížnosti uvádí, že kostra advokátní kanceláře je sice sestavena z kovových konstrukcí unimobuněk, zbytek stavby byl ovšem naprojektován jako „ekostavba ze dřeva“. Vzhledem k tomu, jak působí okolí zobrazené v reportáži i samotná budova, se domníváme, že pojmy „unimobuňka“ a „okraj Prahy“ situaci celkem vystihují. Zcela jistě se nejedná o sídlo v centru města. Při záběru do interiéru Kunáškovy advokátní kanceláře je zase patrné obložení dřevem, které měl divák šanci zaregistrovat, a tedy nelze tvrdit, že by byl v tomto směru nějak mystifikován.

V reportáži se ovšem vyskytuje nesrovnalost ohledně počtu rozhodčích řízení, jež měl J. Kunášek pro firmu Profireal, a. s. vyřídit. Nejprve se v redakčním komentáři hovoří o tom, že v případě společnosti Profireal, a. s. musel u cca 3 000 problematických případů řešit spor rozhodce, a že hlavním rozhodcem firmy byl J. Kunášek. Na jiném místě je však J. Kunášek zachycen na skrytou kameru, jak říká, že pro Profireal, a. s. dělal asi 8 000 případů. Tento rozpor není redakčním komentářem nijak vysvětlen.

(01:40) Marek POKORNÝ, redaktor: Jen v případě společnosti Profireal tak přibližně u tří tisíc problematických případů musel spor řešit rozhodce. A Profireal si za takového hlavního arbitra zvolil jistého pražského advokáta Josefa Kunáška. Proč právě jeho?

...

(04:07) Josef KUNÁŠEK, advokát, rozhodce (na skrytou kameru): Já jsem asi udělal osm tisíc případů dohromady.

Marek POKORNÝ, redaktor: Pro koho?

Josef KUNÁŠEK, advokát, rozhodce: No, pro ten Profireal.

Tento rozpor neporušuje sám o sobě zákon, ukazuje však na určitou nepřesnost.

2) V reportáži proti J. Kunáškovy vypovídala jeho manželka, která uvedla, že jeho rozhodčí nálezy vypracovávala sama, a že J. Kunášek užíval program od firmy Profireal, a. s., jež ho zaměstnávala; tento program mu měl na základě dosazených proměnných (částky, adresy, jména) vygenerovat výsledek (rozumí se, že ve prospěch firmy, ač to takto explicitně v reportáži nezazní), který J. Kunášek jen podepsal. To je dosti závažné obvinění, pro něž v reportáži neexistuje jiný důkazní materiál, než je právě tvrzení Kunáškovy manželky. Je však dokumentována snaha reportéra získat na toto nařčení Kunáškovy vyjádření:

(03:32) Alice KUNÁŠKOVÁ, manželka Josefa Kunáška: Přišla tabulka od Profirealu, byl daný vzor a ten program umožňoval to, že ty částky, takový ty proměnný, adresa, jméno, částka se propojovaly.

Marek POKORNÝ, redaktor (k J. Kunáškovi): Já jsem mluvil s člověkem, kterej mi říkal, program to automaticky do toho dopíše, on to jenom podepíše, ani to nečte.

Josef KUNÁŠEK, advokát, rozhodce: Prosím?

Marek POKORNÝ, redaktor: No.

Josef KUNÁŠEK, advokát, rozhodce: Prosím vás. (Odchází.)

J. Kunášek se tedy dále k tématu blíže nevyjádřil, ačkoli byl vyzván, aby tak učinil, a proto lze povinnost provozovatele považovat i v tomto bodě za splněnou, byť by samozřejmě – vzhledem k závažnosti manželčina tvrzení – bylo nanejvýše žádoucí Kunáškovu podrobnější vyjádření, případně vysvětlení situace. Výpověď Kunáškovy manželky totiž v podstatě napovídá, že J. Kunášek byl firmou Profireal, a. s. zkorumpován, když pro ně dělal rozhodčí posudky, neboť prý užíval k vypracování těchto posudků programu dané firmy; je-li toto pravda, lze asi sotva očekávat nestrannost. Nicméně vzhledem k tomu, že byl učiněn pokus získat jeho vyjádření, nelze kategoricky tvrdit, že došlo v tomto bodě k pochybení.

3) Reportáž dále uvádí, že J. Kunášek byl hlavním arbitrem firmy Profireal a. s., jejíž praktiky jsou v reportáži představovány jako pochybné.

Marek POKORNÝ, redaktor: Podmínky takové smlouvy nejsou v případě Profirealu pro klienty příliš výhodné. Kdo si půjčí například padesát tisíc, musí splatit téměř dvojnásobek. A v případě, že se jen o pár dní zpozdí s jedinou splátkou, musí zaplatit smluvní pokutu ve výši dalších padesáti tisíc.

Václav SLÁDEK, advokát: Firma, která peníze poskytuje, spoléhá na to, že rozhodci jí nároky, s kterými by u soudu nemusely obstát, přizná.

Marek POKORNÝ, redaktor: Jinými slovy, normální soud by mohl uvedenou smlouvu například kvůli přehnaně vysokým úrokům a sankcím označit za neplatnou pro zjevný rozpor s dobrými mravy. Takové případy se ostatně už staly.

Reportáž tak kritizuje jak J. Kunáška, tak firmu Profireal, a. s., přičemž proti této firmě hovoří i vyjádření samotného J. Kunáška. Ten na skrytou kameru uvedl, že sám dospěl k názoru, „že to mají dobře udělaný, promyšlený, že to je těsně pod hranou“ (05:27), tj. že praktiky firmy jsou na hraně zákona, avšak ještě v zákonné normě. Podle některých ohlasů klientů na internetu lze usuzovat, že praktiky firmy – jsou-li tyto ohlasy autentické a vyjadřují-li reálnou zkušenost – skutečně nemusejí být příliš šťastné, avšak z hlediska zákona patrně stěžejí postižitelné.

Reportáž nicméně divákovi předkládá informaci, že klient, který si půjčí 50 000 Kč, musí splatit téměř dvojnásobek, tj. včetně úroku téměř 100 000 Kč. Zpozdí-li se s jedinou splátkou jen o několik dnů, uhradí smluvní pokutu ve výši dalších 50 000 Kč. To znamená celkovou částku téměř 150 000 Kč (nevíme, co znamená ono „téměř“, ale ze zvolené formulace předpokládáme, že se konečná částka oněm sto padesáti tisícům musí výrazně blížit. Divák si ovšem zapamatuje hlavně uvedenou částku, tj. 50 000 Kč.) Tolik tvrzení reportéra.

To se však nezdá odpovídat skutečnosti, neboť na webových stránkách firmy jsou k dispozici Smluvní ujednání smlouvy o revolvingovém úvěru, který nic takového nenaznačuje, viz webové stránky. [Dne 15. února 2008 bylo obchodní jméno společnosti z Profireal, a.s. změněno na PROFICREDIT Czech, a.s. (www.proficredit.cz). Je otázkou, nakolik se změnily i smluvní podmínky firmy; firma uvádí pouze změnu jména.]

V těchto ujednáních je v čl. 13 uveden výčet sankcí, jež klientovi hrozí, zpozdí-li se se splácením svých závazků vůči firmě. V čl. 13.1 stojí, že „v případě prodlení klienta ... s

úhradou splátky úvěru nebo její části o více než: a) patnáct (15) dní po termínu splatnosti je věřitel oprávněn požadovat úhradu smluvní pokuty ve výši 8 % z výše dlužné splátky.

Jestliže platí, že 50 000 Kč = 100%, pak 8% představuje 4 000 Kč. V případě, že by se braly v potaz i reportérem uváděné úroky a při výpočtu se vycházelo z částky 100 000 Kč, bude oněch 8% představovat 8 000 Kč (ve skutečnosti o něco méně, je zde ono slovo „téměř“).

V čl. 13.1 dále stojí, že „v případě prodlení klienta ... s úhradou splátky úvěru nebo její části o více než: b) třicet (30) dní po termínu splatnosti je věřitel oprávněn požadovat nad rámec smluvní pokuty uvedené v čl. 13., odst. 13.1. písm. a) Smluvních ujednání úhradu smluvní pokuty ve výši 13 % z výše dlužné splátky.

Jestliže platí, že 50 000 Kč = 100%, pak 13% představuje 6 500 Kč. V případě, že by se braly v potaz i reportérem uváděné úroky a při výpočtu se vycházelo z částky 100 000 Kč, bude oněch 13% představovat 13 000 Kč (ve skutečnosti o něco méně, je zde ono slovo „téměř“).

Pokud platí, že nad rámec smluvní pokuty uvedené v čl. 13., odst. 13.1. písm. a) Smluvních ujednání znamená pokuty sečíst, pak by i v horší variantě (8 000 + 13 000) činila výsledná částka pokuty 21 000 Kč. Tedy nikoliv 50 000 Kč, jak uvádí reportáž.

Z tohoto důvodu se domníváme, že údaj uvedený reportérem byl výrazně zkreslující. I za předpokladu, že si reportáž v tomto bodě kladla za cíl varovat veřejnost před postupy a praktikami některých firem, jsou takové nepřesnosti nepřijatelné.

Mluvčí firmy Profireal, a. s. Milan Káňa hovořil v reportáži dvakrát, uváděl však pouze, proč si firma zvolila za svého rozhodce právě J. Kunáška, a vyjádřil stanovisko této firmy ke skutečnosti, že se J. Kunáškově měly ztratit spisy řízení, která se firmy týkala. Nebylo přítomno vyjádření Profirealu, a. s. ke skutečnosti, že je firma prezentována v dosti nelichotivém světle (naznačuje se, že firma poskytuje klientům nevýhodné smlouvy, jež by soud mohl označit za neplatné pro zjevný rozpor s dobrými mravy). Vyjádření firmy k těmto tvrzením však chybí a není zřejmé, že firmu o toto vyjádření někdo žádal.

4) Redaktor M. Pokorný dle J. Kunáška rovněž poskytuje nepravdivé právní informace, když uvádí, že podepsáním rozhodčí doložky se klienti firmy vzdávají možnosti opravného prostředku.

Řádným opravným prostředkem je prý odvolání, které je možné i u rozhodčího řízení, má pouze jiný název. Dle § 27 zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, který nabyl účinnosti dnem 1. 1. 1995, se strany mohou v rozhodčí smlouvě dohodnout, že rozhodčí nález může být k žádosti některé z nich nebo obou přezkoumán jinými rozhodci. Žalobce nebo žalovaný má možnost podat soudu návrh na zrušení rozhodčího nálezu civilnímu soudu dle § 31 zákona o rozhodčím řízení.

O nezrušitelnosti rozhodčího řízení však v reportáži nehovoří pouze reportér:

(01:30) Václav SLÁDEK, advokát: Rozhodčí řízení se používá v situaci, kdy rychlost toho rozhodnutí je v podstatě nade vše. To znamená, je to kompromis se spravedlností, zjednodušeně řečeno.

...

(04:30) Vojtěch TRAPL, člen představenstva, Rozhodčí soud při hospodářské a agrární komoře: Rozhodčí nález, pokud splňuje všechny zákonné podmínky, je nezrušitelný.

(04:36) Václav SLÁDEK, advokát: To znamená, rychlost vyhrává v tomto smyslu nad spravedlností a soudní ochranou.

Jiří POSPÍŠIL, ministr spravedlnosti /ODS/: Občané by si měli uvědomit, že ve chvíli podpisu smlouvy s rozhodčí doložkou se fakticky vzdávají možnosti, aby jejich spor přezkoumal soud.

Je zřejmé, že opravné prostředky v případě rozhodčích nálezů existují, avšak dle všeho se týkají pochybení spíše formálního charakteru, nikoli případu, kdy má klient (i oprávněný) dojem, že byl rozhodcem poškozen, tj. že straní firmě, s níž klient vede spor. Pokud se v tomto případě snad reportáž dopouští jistého zjednodušení, děje se tak pro snazší diváckou srozumitelnost a podstata sdělení není výrazněji zkreslena (viz též vyjádření V. Trapla výše).

5) J. Kunáškov se prý ztratily desítky spisů, z nichž lze vyčíst osobní údaje klientů Profirealu a. s. Dále se uvádí, že J. Kunášek ve své advokátní kanceláři ubytoval bezdomovce (jak se J. Kunášek sám vyjádřil na skrytou kameru, jednalo se o Rusy, Ukrajince či kamarády v potížích; jedním z takto „ubytovaných“ byl i jakýsi údajný bezdomovec řečený Pepa, který v pořadu vypovídal), což může být možné vysvětlení ztrát, jak reportáž nepřímo naznačuje. (Zmiňovaný bezdomovec Pepa uvádí, že J. Kunášek nechal ve své advokátní kanceláři bez dozoru pracovat řemeslníky.)

Z výpovědi J. Kunáška vyplývá, že se domnívá, že mu spisy odcizila manželka. Této své ztráty si dle tvrzení reportáže půl roku nevšiml a dozvěděl se o ní dle slov redaktora až od České televize.

(06:54) Josef KUNÁŠEK, advokát, rozhodce: Tohle nebudu prostě říkat do televize, na to, že mi manželka sebrala spisy. To mě chcete znemožnit? Vy jste na to objednaney?

...

(07:46) Marek POKORNÝ, redaktor: I když se celé tři desítky spisů Kunáškov ztratily loni v létě, dozvěděl se to až půl roku poté od nás.

A jak je možný, že vy jako advokát půl roku nevíte, že se vám ztratí spisy?

Josef KUNÁŠEK, advokát, rozhodce: No, protože jelikož když je kupa v běhu, to takhle někdo sebral dvě takovýchle krabice, jednu krabici.

I zde se tedy zdá být prokázáno, že J. Kunášek měl možnost se k tvrzení uvedeným v reportáži vyjádřit, případně je popřít. Ztrátu spisů však nepopřel, naopak poukázal na manželku coby viníka. Stejně tak svou reakcí nepopřel tvrzení reportéra, že o své ztrátě půl roku nevěděl. Domníváme se proto, že k možnému pochybení ze strany provozovatele zde nedošlo.

6) J. Kunášek byl dle tvrzení reportáže hlavním arbitrem v kauze Diag Human.

Marek WOLLNER, moderátor: ... Pražský advokát Josef Kunášek dává na frak českému soudnictví. ... **(00:23)** Pozoruhodné je na něm i to, že jako hlavní arbitr v kauze Diag Human rozhodoval o našich miliardách. ...

...

(08:20) Marek POKORNÝ, redaktor: ... stejný Kunášek sehrál v minulosti už jinou důležitou roli. Byl hlavním arbitrem v prohraném sporu s firmou Diag Human, kvůli němuž republika nyní hrozí, že zaplatí miliardy.

Dle vyjádření J. Kunáška však bylo v případě kauzy Diag Human rozhodčí řízení dvojinstanční, přičemž J. Kunášek byl předsedou rozhodčího senátu v první instanci. Následně o sporu rozhodovali v odvolacím řízení další tři rozhodci, kteří měli možnost rozhodnutí senátu první instance zrušit.

OT: Arbitráž se společností Diag Human skutečně vzbuzuje silné pochybnosti, a to jak ohledně postupu státu, tak samotných rozhodců. Spor nerozhodovala instituce – stálý

rozhodčí soud při hospodářské komoře – ale dva ad hoc jmenovaní rozhodci, z nichž jednoho vybralo ministerstvo (Zdeňka Ruska), druhého společnost Diag Human (Moniku Paukrtovou); tito dva rozhodci pak společně zvolili rozhodce třetího, jenž byl zároveň předsedou senátu (Josefa Kunáška).

(Zdroj informací:

<http://www.zdrav.cz/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=5522>)

Rozhodci: Josef Kunášek

Zdeněk Rusek

Monika Pauknerová

Posuzovat míru případného provinění J. Kunáška – bylo-li jaké – není úkolem této analýzy. Skutečností však zůstává, že J. Kunášek případ nerozhodoval sám, a že nejasností kolem celé kauzy bylo – a dosud je – vícero; jedná se o rozsáhlou a vleklou aféru, která stále není uzavřena. V kauze bylo zainteresováno mnoho osob. Výroky, že J. Kunášek „jako hlavní arbitr v kauze Diag Human rozhodoval o našich miliardách“ a „byl hlavním arbitrem v prohraném sporu s firmou Diag Human, kvůli němuž republice nyní hrozí, že zaplatí miliardy“, můžou – zvláště v celkovém kontextu reportáže, k J. Kunáškově velmi kritické – vyvolávat dojem, že J. Kunášek je hlavním viníkem prohrané arbitráže, a že to byl právě on, kdo způsobil, že prohraná částka dosáhla takové výše, což z povahy případu není možné. Nezasvěcenému divákovi, který je z médií sice informován, že taková kauza existuje, ale již nezná podrobnosti, však tato formulace může naznačovat, že J. Kunášek je hlavním, ne-li dokonce jediným viníkem zpackané arbitráže.

Zde je podle našeho názoru druhá největší slabina celé reportáže, a domníváme se, že zde mohlo dojít ke zkreslení informací.

Závěr:

Zdá se, že přestože reportáž (byť třeba záslužně) upozorňuje na pochybné praktiky některých firem, činí tak problematickou formou (chybí vyjádření jmenované firmy, tj. Profirealu, a. s. k nařčením z těchto praktik, např. k tvrzení, že měla J. Kunáškově dodat program, jenž by vyhodnocoval případy v její prospěch či ke Kunáškově tvrzení zachycenému na skrytou kameru, že je jejich podnikání víceméně na hraně zákona). Nadto se zdá, že reportér uvedl výši sankcí výrazně vyšší, než jak odpovídá realitě.

Reportáž dále představila advokáta a rozhodce J. Kunáška ve velmi nepříznivém světle; ten se proti ní ohradil ve velmi obsáhlé stížnosti, jejíž mnohé body jsou značně irelevantní, zatímco jiné nelze standardní analýzou ověřit. **Vyznění reportáže, že J. Kunášek je – jakožto hlavní rozhodce v kauze Diag Human – odpovědný za astronomickou výši pokuty v prohrané arbitráži, je však nanejvýš sporné, neboť zde rozhodně není možné určit jediného viníka, přestože nepoučený divák tento dojem může získat.**

Z výše uvedených důvodů se domníváme, že odvysíláním pořadu Reportéři, resp. reportáže o arbitráži v kauze Diag Human, dne 14. května 2007 od 21:30 hodin na programu ČT1, se provozovatel mohl dopustit porušení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., tj. povinnosti zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti.

J. Kunášek dále uvádí, že byl natočen skrytou kamerou při neformálním rozhovoru s novinářem M. pokorným; v tomto rozhovoru byl prý nařčen, že straní Profirealu, a. s. a že jeho nálezy jsou nekvalitní. Vzhledem k těmto obviněním užil J. Kunášek dle vlastního vyjádření několika vulgárních výrazů, čímž mohlo dojít k porušení § 32 odst. 1 písm. g) zákona č. 231/2001 Sb., který zakazuje zařazovat do vysílání od 6.00 do 22.00 hodin pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých.

Nadávka je úmyslně hanlivé nebo urážlivé oslovení. Používá se obvykle jako součást slovního osobního útoku. Jako nadávky se často, ale ne výhradně, používají sprostá slova.

Sprostá slova (vulgarismy) vyjadřují negativní a silně emotivní postoj k věci či člověku, vůči nimž jsou směřována. Používání sprostých slov v psaném i mluveném projevu je většinou společnosti považováno za nevhodné. Sprostá slova se používají jako nadávka nebo jako prostředek k uvolnění vnitřního napětí (klení), popřípadě i pro jejich používání při významových konotacích v textu. V českém jazyce se sprostá slova téměř výhradně týkají tabuizovaných témat, kterými jsou sexuální chování a vylučování moči nebo stolice.

(Wikipedia)

Inkriminované výroky:

(03:24) Josef KUNÁŠEK, advokát, rozhodce: Víš, do prdele, na tyhle ty věci není třeba co studovat. Já jsem specialista, já se na to podívám a vím, jak to vypadá, no, chápete to?

(05:28) Josef KUNÁŠEK, advokát, rozhodce: Došel jsem k názoru, že to mají dobře udělaný, promyšlený, že to je těsně pod hranou.

Marek POKORNÝ, redaktor: Ale ten milion měsíčně nebo kolik to je, ten se hodí, ne?

Josef KUNÁŠEK, advokát, rozhodce: To je hovno.

Marek POKORNÝ, redaktor: Co?

Josef KUNÁŠEK, advokát, rozhodce: Vždyť z toho hovno zbyde. To nejsou žádný peníze.

(05:56) Josef KUNÁŠEK, advokát, rozhodce: Já tam mám jeden případ, já jsem se na něj vysral, na toho advokáta, jo, a leží mi to támhle, hele. No, leží to tam rok, vole, já mu dám, debilovi. On si účtoval patnáct tisíc. Já jsem se nasral, ano, no, a hodil jsem to na tu, do těch nevyřízených, ano. No, to je asi padesát nevyřízených případů, no.

(07:17) Josef KUNÁŠEK, advokát, rozhodce: No ne, tady vždycky někdo bydlel. Ukrajinci, Rusové, kamarádi, který byli v prdeli, tak jsem je tady nechával bydlet, ne.

Dochází tak k poměrně kuriózní situaci, kdy stěžovatel uvádí jako zákon porušující vlastní výroky; tj. uvedení svých vlastních vulgárních výrazů před dvaadvacátou hodinou. Faktem nicméně zůstává, že zákon vysílání takovýchto výrazů nedovoluje – v tomto případě dokonce ani nehraje roli, zda byl pořad odvysílán před nebo až po dvaadvacáté hodině, neboť se nejednalo o pořad umělecký, u něhož zákon činí výjimku a dovoluje, ovšem s ohledem na kontext, takovéto výrazy ve vysílání použít. Pořad Reportéři ČT prokazatelně nelze považovat za pořad umělecký, a stěžovatel byl proto oprávněn předpokládat, že jakákoli jeho promluva, v níž zazněly vulgární výrazy, nebude odvysílána. Odvysílání inkriminovaných pasáží tak mohlo stěžovatele v očích veřejnosti poškodit, ačkoli toto vysílání samo se zdá být v rozporu se zákonem.

Doporučujeme proto zahájit správní řízení z moci úřední pro možné porušení § 32 odst. 1 písm. j) zákona č. 231/2001 Sb., který ukládá povinnost nezařazovat do programu pořady a reklamy, které obsahují vulgarismy a nadávky, kromě uměleckých děl, v nichž je to z hlediska líčeného kontextu nutné; taková díla je však možná vysílat pouze v době od 22.00 hodin do 6.00 hodin druhého dne.

13. Sankce:

13.1. V případě porušení KTa (Spoludlužníka č. 1, Spoludlužníka č. 2) a úhradou spřísky úřadu nebo její částí § 32 odst. 1 písm. j) zákona č. 231/2001 Sb.

Stanovisko OT:

Odvysíláním pořadu Reportéři, resp. reportáže o arbitráži v kauze Diag Human, dne 14. května 2007 od 21:30 hodin na programu ČT1, se provozovatel mohl dopustit porušení § 31 odst. 3 zákona č. 231/2001 Sb., tj. povinnosti zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivit a vyváženosti.

Nově doporučujeme zahájit správní řízení z moci úřední pro možné porušení § 32 odst. 1 písm. j) zákona č. 231/2001 Sb., který ukládá povinnost nezařazovat do programu pořady a reklamy, které obsahují vulgarismy a nadávky, kromě uměleckých děl, v nichž je to z hlediska líčeného kontextu nutné; taková díla je však možná vysílat pouze v době od 22.00 hodin do 6.00 hodin druhého dne.

Zpracovatel: Analytický odbor/Oddělení televize, 15. září 2008